

Datum: 2019-09-03
Handläggare: Ulrika Mårdborg
Direktr:
Diariennr: 2019.124 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Utvärdera förändringar inom kostverksamheten

Ärendebeskrivning

På Barn- och ungdomsnämndens sammanträde 2019-03-26 väckte Anton César initiativ om att utvärdera förändringar inom kostverksamheten. Barn- och ungdomsnämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att utvärdera kostverksamheten och utreda vilka konsekvenser införandet av tre rätter kombinerat med 12-veckorsmeny har inneburit för arbetsmiljö, ätandefrekvens och matsvinn.

Förvaltningens yttrande

Kostverksamheten i kommunen bedrivs sedan i maj 2010 på entreprenad och det är ISS Facility Service som är leverantör. Det har varit två olika upphandlingar och den kostverksamhet som levereras utgår ifrån den kravställning som kommunen har gjort.

De krav som ställdes i upphandlingen var enhetliga menyer med tre rätter till lunch i skola samt förstärka mellanmål på fritids och förskola. Att leverera tre rätter och förstärka mellanmål innebar att verksamheten förändrades och att det gjordes en översyn av kapacitet i kök och matsalar. Detta medförde att det gjordes ombyggnationer samt investeringar för cirka 6 miljoner kronor under 2010 och 2011. Det var inköp av tex kylar och större ugnar. Många åtgärder hade fått vänta i avvaktan på hur kostverksamheten skulle bedrivas i kommunen. Sedan 2010 har både antal barn i förskolan och antal elever skolan ökat och ett antal nya förskolor samt en ny skola har byggts. Det är ca 150 barn fler i förskolan och ca 1200 fler elever i skolan, vilket innebär att det levereras fler portioner och mer kost till verksamheten.

Vid övergång till extern leverantör fanns 3 olika sorters kök; serveringskök dit all mat levererades färdigt, mottagningskök där komponenterna tillagades och där huvudkomponenten levererades från tillagningskök samt tillagningskök där allt producerades både till egen enhet och annan enhet. Under tiden som ISS haft uppdraget har verksamheten förändrats genom att huvudkomponent till lunch levererats till mottagningskök för att värmas på plats. Denna förändring innebar ett ökat behov av kyl och frys samt en ökad arbetsbelastning för personalen. Sedan hösten 2018 levereras endast enstaka kartonger med huvudkomponent till mottagningskök för uppvärmning mot slutet av lunchen för att minska svinet och belastningen på köken.

I samband med upphandling 2016 gjordes en förändring i menyn med en utökning från en 8-veckors meny till en 12-veckors meny, i syfte att förenkla arbetet med en säsongsanpassad meny. Det innebar en del nya rätter men också att samma rätt serverades en eller flera gånger under aktuell 12-veckorsperiod. Denna förändring innebär att det är svårare att lagrhålla i förråd, kyl och frys för att det är fler produkter, samt innebär en fördyrande omständighet för ISS.

Tre olika rätter innebär en ökad valfrihet för eleverna jämfört med tidigare, samtidigt som det också innebär att det vissa dagar framförallt då det är en särskilt populär första rätt, tillagas

mat som inte går åt. ISS har fått i uppdrag att mäta svinn från kantiner och tallrikar samt att sammanställa dessa uppgifter.

Nuläge – förändringar inom partneringavtal

En förändring i menyerna behöver återigen göras, dels utifrån nya rekommendationer från Livsmedelsverket om att minska köttmängd dvs rött kött och charkprodukter och istället servera mer vegetarisk kost, ägg, fisk och fågel. I menyarbetet behöver också de fördyrande omständigheterna som en 12-veckorsmeny inneburit tas med i beaktande. Genom ett gemensamt arbete med förändring av menyn, av ISS och kostenheten gemensamt inom ramen för tecknat partneringavtal, skulle en ny meny med bibehållen ätandefrekvens och mindre svinn kunna införas. En återgång till en 8-veckorsmeny med totalt färre olika rätter innebär också att svårigheterna med lagerhållning upphör.

Ett arbete för en förändrad meny har påbörjats under våren och prövas nu. Den aktuella menyn innebär 11.75 rätter per vecka jämfört med 15 rätter per vecka. Det innebär att det kommer att serveras två rätter ca 3 dagar i veckan. Elevernas önskemål behöver fortsätta att tas tillvara i arbetet för att bevara nöjdhet och kvalitet ur ett elevperspektiv.

För att komma vidare med att kunna utreda och lägga fram förslag till förändringar i kostavtalet behövs en testperiod under hösten 2019. Detta på grund av att det har skett stora förändringar i verksamheten sedan 2010. Syftet är att kunna utvärdera om svinn minskar, god kvalitet och ätandefrekvens bibehålls, samt att en förbättrad arbetsmiljö för kostpersonalen uppnås.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att tillsammans med ISS, inom ramen för tecknat partneringavtal, utvärdera kostverksamheten och arbeta vidare för att nå en effektiv måltidsorganisation med bibehållen god kvalitet minskat svinn och förutsättningar för en god arbetsmiljö och återrapportera till barn- och ungdomsnämnden i januari 2020.

Barn- och ungdomsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att under höstterminen 2019 genomföra en testperiod med förändrad meny.

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Helena Balte
Förvaltningschef

Ulrika Mårdborg
Kostchef